

Predikan av Jenny Arnerlöf – Kyndelsmässodagen - 2024

Kyndelsmässodagen är en av kyrkoårets vackraste söndagar. Dagens fokus på ljus, och hur världens ljus blev som spädbarn buren in i det majestätiska templet, och hur hans familj var med om ett så varmt möte med gamla Symeon och Hanna – helheten förmedlar en behaglig skönhet. Även dagens gamla testamentliga läsning drar oss in i en skön scen präglad av värmen som uppstår när en bra kontakt har ägt rum mellan människor. Dessa berättelser är vackra på riktigt för att de är genomlysta av kraften som frigörs när människor förs samman och upplever en connection med varandra.

Vårt behov av connection är aktuell under hela livet. Det är aktuellt på ett vardagligt sätt men även på ett högre plan. Några veckor efter jag hade blivit mamma för första gången upplevde jag detta i kön på Coop. Min egen familj hade inte fått komma än, min svärfamilj bodde också långt borta och mitt eget nätverk av vänner var rätt litet. Trött och lite påverkad av "the blues" stod jag som en gott o blandat storpack av känslor i kön till kassan och ångrade att jag inte hade handlat tidigare. Men då hände det något under den långa köns väntetid. En rufsig man som stod framför mig vände sig om och sade några varma ord om min son och det gick som en solstråle rakt in i min själ. Bra connections av en enkel och vardaglig karaktär är livgivande för alla människor oavsett tro eller bakgrund.

Men som troende har vi en fördel i att skapa connection. Vi har tillgång till en kraft som handlar helt och hållit om connection. Jag talar givetvis om den heliga Anden. Det står att den heliga Anden var över Symeon och hade uppenbarat något för honom. Den som har döpts i den treeniga Gudens namn har den heliga Anden över sig. Det konstaterade vi i en gudstjänst här för några veckor sedan i samband med dopförnyelse. Guds heliga Ande förmedlar Jesu liv till oss och kännetecknas av hopp, helhet, tröst, läkedom,

ödmjukhet, glädje, sanningsenlighet, frid och försoning. Anden jobbar bakom kulisserna hela tiden för att dra människor till Gud och varandra på livgivande sätt.

Samma kraft som ledde Symeon, Guds Andes kraft, är aktiv bland oss nu och finns till för oss i allt, men vi själv bestämmer huruvida vi vill ignorera eller bejaka Andens vägledning. Hur upptäcker vi Andens ledning?

Kyndelsmässas berättelser (GT och NT) är berättelser omgärdade av svårighet och smärta. Och därför är dessa berättelser också omgärdade av bön. Bön är ett ljus i mörkret och en källa till uppenbarelse – det är i bön som vi lär oss att höra den heliga Anden. Bön är möjligen trons viktigaste konst. Hos Symeon från dagens evangelietext och Hanna i Gamla testamentets läsning finns det viktiga lärdomar om bön för oss idag.

Vi vet inte exakt hur Symeons böneliv såg ut. Men med all sannolikhet var det inte vad vi föreställer oss när vi hör ordet "böneliv". Det var förmodligen en blandning av att läsa skrifterna och recitera eller sjunga psaltarens psalmer. Det var väl de sakerna som lade grunden för en fruktbar tystnad ur vilket uppenbarelse kunde uppstå och tas emot. Det är så lätt för oss att ha otillräckliga föreställningar kring hur ett böneliv bör vara. Det är väldigt svårt att tala om hur vi ber utan att verka självgoda och överdrivet fromma för somliga och löjligt absurt för andra. Jag påmindes av detta alldeles nyligen genom en läskig och spännande tv-serie som jag följer just nu som heter True Detective. Ett spännande samtal om bön uppstod mellan två poliskollegor som utreder ett kusligt fall. Kollegorna som inte har haft en smidig arbetsrelation åker bil tillsammans.

Chefen som är mer hårdhudade frågar assistenten "Vad gör du när du är ensam?"

"Jag ser på Netflix" blir assistentens initiala svar, men när chefen gör tydligt att hon syftar på den djupare ensamheten och efterlyser ett mer seriöst svar kommer en lång paus och svaret, "jag ber". Chefen skrattar retsamt och hånfullt säger, "Du ber?! Går du på knä och ber 'Fader Vår?' liksom? Kom igen. Skojar du med mig? Du pratar med Gud?" Och efter en moments tystnad skakar assistenten på huvudet och säger, "Nej, jag lyssnar."

Förändringen som kommer över ansiktet på chefen, från hånfullt till obekvämt allvar signalerar att samtalet har nått en nivå av äkthet som hon både tilltalas och skräms av. Jag tror att Symeon var en bedjare som lyssnade. Hans sätt att be formade hans omsorgsfullt och sant sätt att tala. Bönen som han brast ut i när han såg Jesubarnet är till denna dag en av kyrkans böneskatter, *nunc dimittis* som bes av åtskilliga människor över hela världen varje kväll.

Hanna från vår Gamla Testamentlig läsning var en extraordinär kvinna. Hennes lovsång blev inspirationen för Jesu mors lovsång – det så kallade magnifikat som också är en del av kyrkans böneskatt. De två kvinnornas berättelser är en märklig spegling av varandra. Båda kvinnorna var bekanta med social skam fast av olika anledningar. Hanna förödmjukades på grund av hennes infertilitet medan skuggan över Maria berodde på antagandet att hon hade varit lössläppt.

Styrkan som Hanna gestaltar i läsningen som vi hörde idag gör det lätt att glömma svagheten och desperationen som hon uttryckte i bön till Gud i verserna strax före dagens text. Det tog många år för Hanna att bli gravid med barnet som hon lämnade tillbaka till Gud i texten vi hörde idag. Exakt

hur många år det tog är oklart, men berättelsen antyder att Hanna hade kommit till förtvivlans yttersta gräns. Hon måste ha känt sig förråd av sin egen kropp och förödmjukad båda i samhället och i hemmet då den andra hustrun i huset retade henne. Många forskare menar att Hannas berättelse är den äldsta bevarade beskrivningen av depression hos en kvinna.

I templet en natt när hennes mörker var som djupaste bad hon hjärtats bön i tårar och ord utan ljud när hon trodde att hon var ensam. Hon bad i Anden. Prästen Eli iakttog henne och då hennes sätt att be var så okonventionellt misstog han henne för att vara berusad. När han tillrättavisade henne förklarade hon att hon var i sorg och inte berusad. Eli blev berörd av det och han välsignade henne. Enligt berättelsen hade bönen och Elis välsignelse en påtaglig effekt på henne. Det står att hennes aptit återvände och hon såg inte längre sorgsen ut. Och hon åkte hem och blev gravid.

Ibland tror jag att vi önskar att Hannas berättelse tog slut där. Där hon bad och fick det hon önskade. För vi häpnar inför texten vi hörde idag där hon lämnade sin förstfödde son Samuel tillbaka till Herren. Det är svårt att förstå, men inte så extrem som vi frestas att tro. Hanna besökte honom årligen med kläder som hon hade sytt. Vi drivs ofta av en logik som säger att "bara jag får det jag längtar efter kan jag bekräfta att Gud är god." Eller "bara jag skyddas från svåra saker kan jag säga att Gud är god". Men människorna som vi möter i dagens texter säger att det är tvärtom.

För att ha frid när livet är mörkt och ingenting är som vi vill behöver vi lita på att Gud är god oavsett vad som händer. Gud vet vilka mörker vi kommer att skonas från och vilka vi kommer att gå genom och Gud är trofast mot

sitt löfte att stå bredvid oss i allt. Bön ger ljus till vår tro när vi upplever mörker.

Som en klok präst har skrivit är beviset från vår egen berättelse för begränsat för oss att bedöma Guds godhet utifrån. Vi behöver hela berättelsen som Bibeln ger oss med Jesu liv och offer som dess centrala punkt. Hanna visste inte att hennes berättelse skulle en dag flera sekler senare ge mod till Maria vars val att ta emot och ge tillbaka sin son till Gud blev allas vår räddning.

Bön är vår mötesplats med Gud, vårt ställe för en högre och djupare connection, som utrustar oss att skapa connections där vi delar trons ljus till människorna Gud har gett oss att ha omsorg om. Bön är där vi tar tid att göra oss sårbara inför Gud; där kan vi uppleva connection med Gud som ger oss styrkan att gå med Gud och med andra i deras svåra stunder, ett steg i taget.

Symeon talade till Maria om den fruktansvärda svårighet som väntade henne. Att se sin son avvisad av alla och orättvist avrättad. Han talade till Maria ur deras gemensamma upplevelse av sorg och hopp. Som troende kan vi stödja varandra på samma sätt när livets eller världens mörker tynger oss. Symeons ord till Maria påminner oss om korset och fastetidens annalkande. Jag är övertygad om att vi alla önskar att vi ägnade mer tid åt bön i stil med båda Symeons och Hannas bön. Jag vill utmana oss att använda fastetiden att be psaltarens bön, hjärtats bön och lyssnandets bön så att vi kan uppleva kyndelmässans ljus som leder oss och sprider uppriktigt hopp i en tid av mörker och svårighet. Amen.